

WYROK NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

z dnia 20 marca 2003 r.

(dotyczy przekazania przez Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej właścicielom lokalu wniosku o zameldowanie, zawierającego dane osobowe Skarżącej)

Sygn. akt II SA 3184/01

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2003 r. sprawy ze skargi Państwa X na decyzję Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 28 września 2001 r. Nr GI-DEC-DS-126/01/838/839 w przedmiocie odmowy stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych

oddala skargę

Uzasadnienie

Stan sprawy przedstawiał się następująco. W dniu 15 stycznia 2001 r. pismem z 10 stycznia 2001 r. SO 5110/119/2000 Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta przekazał w trybie art. 65 kpa Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych akta postępowania w sprawie przetwarzania danych osobowych Pani X, zwanej dalej Skarżącą, przez Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej. W przedmiotowej skardze podniosła ona, że przekazanie przez Zarząd „zgłoszenia pobytu czasowego” adresowanego do Wydziału Spraw Obywatelskich UM zawierającego dane osobowe Skarżącej - osobom nieuprawnionym, tj. Państwu Y, naruszyło przepisy ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. GODO zwrócił się wówczas o wskazanie jakie dane osobowe i komu zostały przekazane przez Zarząd Wspólnoty oraz o nadesłanie kopii wszelkich dokumentów, które dotyczą niniejszej sprawy.

W wyniku postępowania administracyjnego GODO w dniu 24 sierpnia 2001 r. wydał decyzję administracyjną nr GI-DEC-DS-98/01/733/734, w której nie stwierdził naruszenia przepisów ustawy przez Zarząd Wspólnoty.

W dniu 29 sierpnia 2001 r. Skarżąca złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wskazała, że ujawnienie jej danych narusza zarówno ustawę o ochronie danych osobowych jak i ustawę z 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Zwróciła się też do GODO o wszczęcie postępowania karnego w stosunku do osób odpowiedzialnych za przekazanie jej danych. Stwierdziła, że decyzja jest kolejną formą dyskryminacji jej rodziny,

przez co przekazano ją do akt sprawy F-67075 Trybunału w Strassburgu.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w dniu 28 września 2001 r. decyzją nr GI-DEC-DS-126/01/838/839 utrzymał w mocy swoje poprzednie rozstrzygnięcie. Odnośnie wniosku o wszczęcie postępowania karnego wskazał, że na podstawie art. 19 ustawy kieruje się go w razie podejrzenia naruszenia przepisów karnych ustawy. GIODO nie stwierdził zaś takiego naruszenia. Podkreślił też, że udostępnienie przez Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej danych osobowych Skarżącej znajduje umocowanie w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy przetwarzanie jest możliwe, gdy zezwalają na to przepisy prawa. Podstawą działania jest art. 29 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności i art. 6 ustawy o własności lokali.

W dniu 3 października 2001 r. Państwo X złożyli skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego na tę decyzję. W uzasadnieniu wskazali, że właściciel mieszkania nie jest uprawniony do stwierdzania prawa do przebywania pod wskazanym w zgłoszeniu pobytu adresem. Uprawnionym do stwierdzenia prawa do przebywania Skarżącej w mieszkaniu pod adresem wskazanym jest wyłącznie właściciel (zarządca) budynku. Tymczasem Zarząd zamiast wykonać ustawowy obowiązek przekazał dane osobom nieuprawnionym - Państwu Y. Zarzucili też mylne poinformowanie o adresie Sądu.

W odpowiedzi GIODO wniósł o oddalenie skargi. Wskazał, że ustawa o ochronie danych osobowych określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Przesłanki dopuszczalności przetwarzania danych określa art. 23 ust. 1 ustawy. Stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy zezwalają na to przepisy prawa.

Zgodnie z art. 2 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych osoba przebywająca na terytorium RP jest obowiązana wykonać obowiązek meldunkowy. Na podstawie art. 9 ust. 2 przy zameldowaniu na pobyt stały lub czasowy trwający ponad 2 miesiące należy przedstawić potwierdzenie uprawnienia do przebywania w lokalu, w którym ma nastąpić zameldowanie. Według art. 29 ust. 1 wynajmujący, najemca, osoba, której przysługuje spółdzielcze prawo do lokalu lub właściciel lokalu jest obowiązany potwierdzić fakt pobytu osoby zgłaszającej pobyt stały lub czasowy trwający ponad 2 miesiące, a ponadto właściciel (zarządca) lokalu jest obowiązany wskazać, czy osobie tej przysługuje uprawnienie do przebywania w lokalu, w którym ma nastąpić zameldowanie.

Stosownie do art. 6 ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. 2000 r. Nr 80, póź. 903) ogół właścicieli, których lokale wchodzą w skład określonej nieruchomości tworzą

wspólnotę mieszkaniową. Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej celem potwierdzenia uprawnienia do przebywania Skarżącej w lokalu – był uprawniony do poinformowania członka wspólnoty – którym był właściciel przedmiotowego lokalu, o wpłynięciu do Zarządu zgłoszenia pobytu czasowego. Właścicielami lokalu są Państwo Y. Świadczy o tym wyrok Sądu Okręgowego z dnia 27 grudnia 1999 r. sygn. akt I C 299/98 jak również wyjaśnienia Zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej.

Skarżąca nie dostarczyła zaś kserokopii wyroków oraz postanowienia, na które powołuje się w skardze na decyzję GIODO.

Odrębną kwestię jest ocena umowy cywilnoprawnej, która stanowi zdaniem Skarżącej, tytuł jej prawa własności do przedmiotowego lokalu. GIODO nie może rozstrzygać tej sprawy. Nawet gdyby w wyniku postępowania sądowego zostało wydane orzeczenie stwierdzające prawo do lokalu na rzecz Skarżącej, to w chwili zgłaszania pobytu czasowego Zarząd nie dysponował tymi dowodami.

W piśmie procesowym Skarżący podnieśli, że Sąd Apelacyjny I AC 541/00 w dniu 7 listopada 2000 r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego, a prawo Skarżącego do przebywania pod określonym adresem potwierdził wyrokiem z 13 listopada 1997 r. SA/Sz 2097/96 NSA. Nie zostały też uwzględnione argumenty Skarżącej na okoliczność przysługującego jej z mocy ustawy prawa własności przedmiotu umowy o dzieło z 16 września 1993 r.

W odpowiedzi na pytanie Sądu, Skarżący wskazali, że skargę wnosili małżonkowie, ponieważ choć decyzja została wydana na wniosek Pani X, dotyczy interesu prawnego obojga małżonków.

Naczelný Sąd Administracyjny zważył, że:

Skarga Pani X nie jest zasadna. Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883 ze zm. – na dzień orzekania przez organ) przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy m. in. zezwalają na to przepisy prawa. We wskazanym przypadku przepisami takimi był art. 9 ust. 2 i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2001 r. Nr 87, poz. 960). Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy, przy zameldowaniu na pobyt stały lub czasowy trwający ponad 2 miesiące należy przedstawić potwierdzenie uprawnienia do przebywania w lokalu (pomieszczeniu) w którym ma nastąpić zameldowanie. Zgodnie zaś z art. 29 ust. 1 wynajmujący, najemca, osoba, której przysługuje spółdzielcze prawo do lokalu lub właściciel lokalu jest obowiązany potwierdzić fakt pobytu osoby zgłaszającej pobyt stały lub czasowy trwający ponad 2 miesiące, a ponadto właściciel (zarządca budynku) jest

obowiązany wskazać czy osobie tej przysługuje uprawnienie do przebywania w lokalu, w którym ma nastąpić zameldowanie.

Zdaniem Skarżącej oznacza to, że takie uprawnienie wskazuje jedynie właściciel (zarządca) całego budynku, którym jest Zarząd Wspólnoty, a nie właściciel pojedynczego lokalu. Pomija ona jednak, iż w świetle art. 6 ustawy z 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903) wspólnotę tworzy ogół właścicieli, którzy wchodzi w skład określonej nieruchomości. Stąd członkiem wspólnoty jest m.in. właściciel lokalu, w którym zamierzała ona uzyskać zameldowanie. Przekazanie jemu wniosku Skarżącej było, więc zgodne z art. 29 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności. Zarząd Wspólnoty reprezentuje ogół właścicieli wchodzących w skład danej wspólnoty.

Nie jest przy tym słuszny zarzut Skarżącej, iż GİODO mylnie określił właściciela lokalu. Z przedstawionej umowy o dzieło nie wynika, bowiem automatycznie prawo Skarżącej do lokalu. Na podstawie tej umowy i protokołu wydania miała być, bowiem dopiero spisana umowa notarialna dotycząca przeniesienia prawa własności. Była ona uzależniona od spełnienia określonych warunków, w tym finansowych. W sprawie nie wynika, aby umowa taka została spisana. Kwestia dochodzenia wykonania umowy jest jednak sprawą cywilnoprawną, nienależącą ani do kompetencji GİODO ani do sądu administracyjnego.

Ponieważ dane osobowe Skarżącej zostały przekazane zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności właścicielom lokalu, Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej nie naruszył prawa. W przypadku, gdy GİODO nie stwierdził takiego naruszenia, nie mógł skierować do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Ta ostatnia kwestia nie mieści się zresztą w zakresie kompetencji NSA, wynikającej z art. 16 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368 ze zm.).

Skarga Pana X podlegała natomiast oddaleniu z tego powodu, że nie był on osobą mającą interes prawny w zaskarżaniu decyzji GİODO. Decyzja ta nie dotyczyła, bowiem jego danych osobowych, w postępowaniu administracyjnym występował on jedynie jako pełnomocnik żony.

Dlatego Naczelny Sąd Administracyjny orzekł na podstawie art. 27 ust. 1 i 53 ust. 2 powoływanej ustawy o NSA w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych i art. 9 ust. 2 i 29 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, jak w sentencji.